

Posudek na diplomovou práci
Aleny Panýrkové:
Srovnání dvou překladů slovinského románu Alamut do češtiny;
zastarávání překladu

Diplomantka si pro svou diplomovou práci zvolila téma, které propojuje oba její studijní obory: slovenistiku a translatologii. Zvolené téma však vyžaduje nejen znalosti jazykovědné a překladatelské, ale také literárněvědné, proto lze práci pokládat za vysoce interdisciplinární.

Předmětem práce je porovnání dvou překladů slovinského románu Alamut do češtiny. Volba analyzované látky se jeví jako zvláště vhodná, neboť dvojí překlad slovinského literárního díla do češtiny (v letech 1946 a 2003, tedy v rozpětí více než padesáti let) je jevem ojedinělým. Další předností uvedené volby byla možnost konzultovat některé překladatelské otázky bezprostředně s autorem druhé verze překladu.

Autorka provádí analýzu obou překladů a na jejím základě popisuje jednotlivá překladatelská řešení. Vzhledem k již zmiňovanému dlouhému časovému odstupu mezi zveřejněním obou překladů se mohla věnovat i problematice zastarávání překladu.

Diplomová práce je rozdělena do dvou částí: teoretické a praktické. V teoretické části autorka popisuje okolnosti vzniku analyzovaného díla a uvádí román Alamut do kontextu tehdejší literární tvorby ve Slovinsku, ale i tamější společenské situace. Následuje kapitola, v níž se zabývá problematikou zastarávání překladu. Zde cituje teze českých a slovenských teoretiků překladu, z nichž autorka později vychází v praktické části diplomové práce. Pro snazší pochopení možných rozdílů v překladatelských řešeních uvádí základní rysy překladatelské normy v době vzniku prvního i druhého překladu. Další kapitoly jsou věnovány recepci a interpretaci originálu.

V praktické části se diplomantka věnuje samotné analýze textů. Nejprve hodnotí text originálního díla. Všímá si rázu textu, jeho stylizace, výstavby i členění a dále výběru výrazových prostředků (zejména lexikálních). Poté se již zaměřuje na samotné překlady, pro jejichž porovnání zvolila metodu sondy. Tuto vzájemnou komparaci aplikuje na třech kapitolách románu, které dobře reprezentují román jako celek. Autorka práce postupuje opět systematicky a všímá si stejných jazykových

rovin jako při analýze originálu. Každou konstatovanou odchylku mezi oběma překlady a rozdílnost jednotlivých překladatelských řešení dokládá konkrétními ukázkami. Nejedná se však o pouhý výčet pozorovaných jevů: autorka práce se na základě teoretických znalostí i vlastní překladatelské praxe zamýšlí nad adekvátností zvolených řešení a kriticky je vyhodnocuje.

Z formálního hlediska práce splňuje veškeré náležitosti. Je opatřena seznamem použitých primárních i sekundárních zdrojů a vhodně je doplněna také o přílohu s kopiemi analyzovaných textů. Také po odborné stránce považuji zvolené téma za výborně zvládnuté. Autorka prokázala vysokou míru samostatnosti při zpracování zvolené problematiky. Dále kladně hodnotím užitnou hodnotu práce, která může být vhodným východiskem pro budoucí studenty slovenistiky při jejich seznamování s překladatelskou činností.

Práci jako celek považuji za výbornou a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze, 25. 1. 2007

Mgr. David Blažek, Ph.D.